

TRATAT
ÎNTRU REPUBLICA MOLDOVA ȘI ROMÂNIA PRIVIND
REGIMUL FRONTIEREI DE STAT, COLABORAREA ȘI ASISTENȚA
MUTUALĂ ÎN PROBLEME DE FRONTIERĂ

Republica Moldova și România, denumite în continuare „Părți Contractante”,

În dorința de a dezvolta relațiile de colaborare, în interesul și avantajul ambelor state,

Pornind de la principiile unanim recunoscute ale suveranității, integrității teritoriale, inviolabilității frontierelor de stat existente și respectului reciproc,

Luând în considerare prevederile din legislațiile interne ale Părților Contractante referitoare la regimul frontierei de stat, precum și normele și principiile de drept internațional,

Au convenit următoarele:

Capitolul I
Dispoziții generale

Articolul 1

În sensul prevederilor prezentului Tratat, termenii utilizați au următoarele semnificații:

- a) „Frontiera de stat” - linia cuprinsă în planul vertical, care desparte teritoriul Părților Contractante - uscatul, apele, subsolul și spațiul aerian, așa cum sunt menționate în documentele de delimitare și demarcare;
- b) „Ape de frontieră” - porțiunea de apă curgătoare sau stătătoare pe care trece traseul frontierei de stat între Părțile Contractante;
- c) „Talveg” - linia care unește punctele de maximă adâncime din albia unei ape curgătoare la cote normale;
- d) „Mijlocul pânzei de apă” - linia care unește punctele egal depărtate de ambele maluri ale cursului de apă;
- e) „Șenal navigabil” - porțiunea din albia apei curgătoare cu adâncimi favorabile pentru navigația în siguranță;
- f) „Șenal navigabil principal” - șenalul navigabil care conține în principiu talvegul și este situat pe brațul principal;
- g) „Braț principal” - brațul care conține debitul cel mai semnificativ pentru apele navigabile sau talvegul pentru apele nenavigabile;
- h) „Mijloc de navigație” - navă sau ambarcațiune cu sau fără autoproulsie destinată pentru navigație, transport sau remorcare;
- i) „Insulă” - întindere naturală de pământ care la cotele medii ale râului este înconjurată de ape cu adâncime minimă de 15 cm;

j) „Explozia cu efecte peste frontieră” - explozia care produce pagube, respectiv creează o stare de pericol, pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, prin efectul undei de presiune atmosferice sau prin efectul schijelor sau șrapnelor;

k) „Focul de armă peste frontiera de stat” - situația în care proiectilul ajunge pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, indiferent de consecințe;

l) „Încălcarea teritoriului cu armamentul” - trecerea ilegală, cu armamentul, a frontierei de stat, pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, dacă persoana se întoarce din proprie inițiativă sau intenționează să se întoarcă;

m) „Obligarea trecerii peste frontiera de stat” - acea acțiune violentă sau amenințătoare, care este în măsură să determine persoanele aflate în apropierea frontierei de stat, pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, la trecerea frontierei de stat, împotriva voinței lor;

n) „Încălcarea intenționată a spațiului aerian” - trecerea aeronavelor, în zbor, fără aprobare, peste frontiera de stat;

o) „Poluarea mediului” - acea acțiune intenționată sau neglijentă, care are drept urmare ajungerea pe teritoriul celeilalte Părți Contractante de materiale explozive, radioactive, biologice, chimice sau deșeuri periculoase, ori trecerea unor asemenea materiale fără aprobare pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, și care are ca urmare producerea de prejudicii sănătății oamenilor, poluarea sau producerea de pagube teritoriului, mediului construit sau natural al celeilalte Părți Contractante;

p) „Producerea de incendiu” - acea acțiune intenționată sau neglijentă, care are ca urmare extinderea incendiului de pe teritoriul uneia dintre Părțile Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, respectiv se produce pe acesta;

q) „Deteriorarea semnului de frontieră” - acțiunea intenționată sau neglijentă care are ca urmare distrugerea, deteriorarea, mutarea ilegală, mișcarea, respectiv îndepărtarea semnului de frontieră ce servește la marcarea frontierei de stat.

Articolul 2

Constituie încălcări ale regimului frontierei de stat acele acțiuni sau inacțiuni, săvârșite pe teritoriul uneia dintre Părțile Contractante la frontiera de stat sau în imediata apropiere a acesteia, care în sine sau prin urmările lor periclitizează, lezează sau prejudiciază interesele celeilalte Părți Contractante, teritoriul acesteia, starea mediului înconjurător, viața, integritatea corporală sau sănătatea persoanelor ori interesele legitime ale acestora, precum și bunurile aflate pe teritoriul celeilalte Părți Contractante.

Articolul 3

Autoritățile competente ale Părților Contractante pentru soluționarea problemelor specifice regimului frontierei de stat sunt organele specializate din Republica Moldova și România, create în conformitate cu prevederile legislației interne, care au ca atribuții asigurarea respectării regimului frontierei de stat și asigurarea cooperării la frontieră. Aceste autorități, precum și competențele lor, vor fi notificate pe cale diplomatică, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului Tratat, precum și ori de câte ori au loc modificări.

Capitolul II Traseul frontierei de stat

Articolul 4

1. Frontiera de stat între Republica Moldova și România trece astfel cum este stabilită prin:

a) Tratatul între Guvernul Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste și Guvernul Republicii Populare Române privind regimul frontierei de stat sovieto-române, colaborarea și asistența mutuală în problemele de frontieră, semnat la București, la 27 februarie 1961;

b) Protocolul între Guvernul Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste și Guvernul Republicii Socialiste România privind traseul frontierei de stat între Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste și Republica Socialistă România pe baraj și lacul de acumulare al nodului hidrotehnic Costești - Stânca, de pe râul Prut, de la semnul de frontieră nr. 943 până la semnul de frontieră nr. 978, semnat la Moscova, la 3 septembrie 1976;

c) Documentele de demarcare adoptate de Comisia mixtă și Comisia specială mixtă sovieto-română pentru demarcarea frontierei de stat între Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste și Republica Socialistă România, valabile la data intrării în vigoare a prezentului Tratat;

d) Documentele de demarcare, anexele și completările la acestea care pot fi încheiate pe perioada de valabilitate a prezentului Tratat.

2. Părțile Contractante au convenit că documentele sus enumerate se aplică doar în privința sectorului frontierei de stat care trece de la punctul nordic de întâlnire a frontierelor de stat ale Republicii Moldova, României și Ucrainei până la punctul sudic de întâlnire a frontierelor de stat ale acestor state.

3. Punctele de întâlnire a frontierelor de stat ale Republicii Moldova, României și Ucrainei vor fi stabilite printr-un acord trilateral separat.

Articolul 5

1. Pe sectoarele apelor de frontieră curgătoare, traseul frontierei de stat urmează o linie dreaptă, frântă sau curbă, de la un semn de frontieră la altul, conform următoarelor principii:

- pe sectoarele navigabile, pe mijlocul șenalului navigabil principal;
- pe sectoarele nenavigabile, pe mijlocul pânzei de apă a râului sau a brațului său principal.

2. Pe nodul hidrotehnic Costești - Stânca traseul frontierei de stat trece conform literei b) a alineatului (1) din articolul 4 al prezentului Tratat.

3. Pe poduri sau pe alte construcții hidrotehnice care traversează râurile de frontieră, traseul frontierei de stat trece pe mijlocul acestor construcții sau pe axa lor tehnologică, indiferent de traseul frontierei de stat pe apă.

4. Insulele aflate pe râurile și lacurile de frontieră sunt atribuite teritoriului uneia sau celeilalte Părți Contractante, în funcție de poziția lor față de traseul frontierei de stat.

Articolul 6

1. Pe sectoarele navigabile ale apelor de frontieră, Părțile Contractante, de comun acord, convin traseul frontierei de stat potrivit schimbărilor naturale ale mijlocului șenalului navigabil principal.

2. Pe sectoarele nenavigabile ale apelor de frontieră, Părțile Contractante, de comun acord, convin traseul frontierei de stat potrivit schimbărilor naturale ale configurației malurilor acestora.

3. Pentru realizarea dispozițiilor alineatelor (1) și (2) din prezentul articol, autoritățile competente ale Părților Contractante întocmesc noi documente privind traseul frontierei de stat, care intră în vigoare la data ultimei notificări prin care acestea își comunică îndeplinirea procedurilor necesare pentru intrarea lor în vigoare.

4. La determinarea pe teren a traseului frontierei de stat ce trece pe mijlocul pânzei de apă a râului, golfurile existente nu se vor lua în considerare, iar mijlocul acestor râuri se consideră, în asemenea cazuri, o linie egal depărtată de liniile ambelor maluri, astfel rectificat.

5. Schimbările albiei apelor de frontieră apărute ca urmare a unor fenomene naturale spontane, ce atrag după sine schimbarea apartenenței teritoriale a unor suprafețe de teren, a localităților, a construcțiilor, a instalațiilor și a altora de acest fel nu schimbă traseul frontierei de stat, dacă Părțile Contractante nu convin altfel.

6. Modificările teritoriale rezultate în urma schimbării albiei apelor de frontieră nu influențează în nici un fel drepturile private legal constituite în privința terenurilor și celorlalte bunuri afectate.

Articolul 7

1. Cu începere din anul următor anului intrării în vigoare a prezentului Tratat, se va efectua verificarea în comun a traseului frontierei de stat, care se va finaliza cu întocmirea noilor documente de demarcare:

a) Procesul verbal de descriere a traseului frontierei de stat între Republica Moldova și România;

b) Albumul hărților topografice la scara 1:5000 cu marcarea traseului frontierei de stat și a semnelor de frontieră;

c) Procesele-verbale ale semnelor de frontieră cu schemele crochii;

d) Catalogul de coordonate și înălțimi ale semnelor de frontieră;

e) Tabelul apartenenței insulelor situate pe râuri și lacuri de frontieră.

2. Documentele se realizează în câte două exemplare originale și se supun aprobării, în conformitate cu legislația fiecărei Părți Contractante. Acestea intră în vigoare la data primirii ultimei notificări privind aprobarea lor.

Capitolul III

Marcarea și întreținerea traseului frontierei de stat

Articolul 8

1. Traseul frontierei de stat este marcat pe teren astfel:

a) Punctele de întâlnire ale frontierelor de stat ale Republicii Moldova, României și Ucrainei - prin semne (piramide) de frontieră;

b) Pe râurile de frontieră - prin doi stâlpi principali de frontieră stabiliți față în față pe maluri opuse, de-a lungul frontierei de stat;

c) Pe lacurile de frontieră - prin piloți și geamanduri situate pe traseul frontierei de stat;

d) Pe poduri sau alte construcții hidrotehnice care trec peste frontiera de stat - printr-o bandă de culoare roșie.

2. Datele privind forma, dimensiunile și modul de instalare și numerotare a semnelor de frontieră sunt cuprinse în documentele de demarcare și în noile documente care vor fi întocmite în perioada termenului de valabilitate a prezentului Tratat.

Articolul 9

În cazul construirii în comun a vreunui obiectiv pe frontiera de stat, se vor reglementa printr-un acord separat, dacă va fi necesar, problemele care se referă la traseul și întreținerea frontierei de stat în zona construcției.

Articolul 10

1. ~~Părțile Contractante se obligă să întrețină frontiera de stat într-o stare de~~ marcă vizibilă și vor lua toate măsurile necesare de prevenire a deteriorării, distrugerii sau înlocuirii ilegale a semnelor de frontieră.

2. Autoritățile competente ale Părților Contractante se obligă să curețe o fâșie de teren cu lățimea de 4 metri între stâlpii de frontieră cu același număr, în scopul asigurării vizibilității directe dintre aceștia, precum și terenul pe o rază de 2 metri în jurul fiecărui stâlp de frontieră.

Articolul 11

1. Verificarea stării semnelor de frontieră se efectuează individual de autoritățile competente ale fiecărei Părți Contractante pe teritoriul său.

2. Verificarea comună a stării semnelor de frontieră se efectuează de autoritățile competente ale Părților Contractante o dată la doi ani, în timpul verii, la date stabilite de comun acord în prealabil.

3. La terminarea verificării comune a semnelor de frontieră se vor întocmi procese verbale în două exemplare.

Capitolul IV

Comisia mixtă pentru verificarea traseului frontierei de stat și întreținerea semnelor de frontieră

Articolul 12

1. Pentru îndeplinirea obligațiilor ce decurg din prezentul Tratat, Părțile Contractante constituie Comisia mixtă pentru verificarea traseului frontierei de stat și întreținerea semnelor de frontieră, denumită în continuare „Comisia mixtă de frontieră”.

2. Fiecare Parte Contractantă numește în Comisia mixtă de frontieră președintele și trei membri ai delegației sale. În funcție de cerințe, președinții delegației au dreptul să folosească pentru lucrări experți și personal tehnic auxiliar.

3. Părțile Contractante se vor informa reciproc, pe cale diplomatică, cu privire la numirea componenței delegațiilor în Comisia mixtă de frontieră.

4. Comisia mixtă de frontieră efectuează, din 5 în 5 ani, verificarea în comun a traseului frontierei de stat, prin măsurători și alte lucrări de teren. Asemenea verificări, la propunerea uneia din Părțile Contractante, se pot efectua, în unele sectoare, și mai devreme, dacă va fi necesar.

5. Reprezentanții Părților Contractante în Comisia mixtă de frontieră vor stabili din timp data începerii verificărilor comune ale traseului frontierei de stat.

6. În cazul constatării unor schimbări în traseul frontierei de stat în anumite sectoare, față de datele prevăzute în documentele de demarcare în vigoare la data efectuării verificării, Comisia mixtă de frontieră, în caz de necesitate, determină noul traseu al frontierei de stat și întocmește, în două exemplare originale, noile documente de demarcare.

7. Când una din autoritățile competente ale Părților Contractante solicită să se execute verificarea poziției unor semne de frontieră, pe care le consideră că sunt deplasate de la locul lor, Comisia mixtă de frontieră va verifica poziția acestora și, dacă va fi necesar, semnele de frontieră vor fi mutate pe locurile stabilite în documentele de demarcare a frontierei de stat.

Articolul 13

1. Comisia mixtă de frontieră elaborează Regulamentul privind activitatea sa, care se aprobă de către Guvernele Părților Contractante.

2. Comisia mixtă de frontieră are următoarele atribuții:

- a) efectuează verificarea în comun a traseului frontierei de stat;
- b) înaintează, în caz de necesitate, propuneri privind noul traseu al frontierei de stat;
- c) întocmește documentele de demarcare și verificare a traseului frontierei de stat;
- d) rezolvă problemele privind fixarea semnelor de frontieră suplimentare, mutarea acestora sau a unor părți componente, care se găsesc în pericol de distrugere sau deteriorare și propune măsurile ce se impun a fi luate de autoritățile competente ale Părților Contractante;
- e) asigură efectuarea lucrărilor de reparare a semnelor de frontieră deteriorate, replantarea în locul celor dispărute sau distruse a noi semne de frontieră, îndreptarea sau ridicarea semnelor de frontieră înclinate sau afundate și aducerea în stare corectă a inscripțiilor și altor însemne prevăzute să existe pe semnele de frontieră;
- f) elaborează instrucțiuni tehnice cu atribuțiile grupelor mixte de lucru;
- g) elaborează planul lucrărilor ce urmează să se execute la frontiera de stat și stabilește numărul necesar de experți și forță de muncă;
- h) întocmește procese-verbale ale sesiunilor, precum și procesul-verbal final privind executarea lucrărilor de demarcare și verificare a traseului frontierei de stat pe care îl supune aprobării autorităților competente ale Părților Contractante;
- i) propune modificări și completări la textul prezentului Tratat;
- j) îndeplinește alte sarcini specifice domeniului de activitate.

3. Pentru executarea lucrărilor de teren se constituie grupe mixte de lucru, a căror componență se va stabili de către Comisia mixtă de frontieră.

4. Sesiunile Comisiei mixte de frontieră se desfășoară alternativ, pe teritoriul Republicii Moldova și României, fiind conduse de președintele delegației Părții Contractante pe teritoriul căreia se desfășoară activitatea.

5. Locul, durata și ordinea de zi pentru următoarea sesiune se stabilesc de comun acord la sesiunea anterioară și se confirmă în scris cu 15 zile înainte de desfășurarea activității.

6. Lucrările de verificare a traseului frontierei de stat, pregătirea și realizarea noilor documente de verificare a traseului frontierei de stat se efectuează de Părțile Contractante pe bază de paritate. Lucrările ce nu pot fi efectuate în comun se realizează de către una din Părțile Contractante, cu compensarea ulterioară a cheltuielilor de către cealaltă Parte Contractantă prin efectuarea altor lucrări.

7. Fiecare Parte Contractantă va suporta în mod individual cheltuielile legate de lucrările de reparare și restabilire a semnelor de frontieră, precum și de fixare a semnelor de frontieră suplimentare realizate pe teritoriul propriu. În cazul semnelor de frontieră fixate pe frontiera de stat, cheltuielile legate de lucrările de reparare și restabilire vor fi suportate de autoritățile competente ale Republicii Moldova pentru semnele cu număr par și de autoritățile competente ale României pentru semnele cu număr impar.

8. Părțile Contractante fac schimb gratuit de date topo-geodezice, de materiale cartografice și aerofotografice, necesare pentru îndeplinirea lucrărilor de verificare a traseului frontierei de stat.

9. Fiecare Parte Contractantă suportă cheltuielile legate de activitatea membrilor delegațiilor proprii, precum și a personalului tehnic, la activitățile specifice Comisiei mixte de frontieră.

10. În cazul în care Comisia mixtă de frontieră nu poate rezolva anumite probleme, acestea se supun spre soluționare pe cale diplomatică.

Articolul 14

1. Membrii Comisiei mixte de frontieră, experții, personalul auxiliar și personalul grupelor mixte de lucru, cu ocazia executării lucrărilor ce decurg din prezentul Tratat, vor trece frontiera de stat pe baza documentelor de călătorie valabile, conform dispozițiilor legale în vigoare privind regimul călătoriilor reciproce ale cetățenilor.

2. Circulația personalului de-a lungul frontierei de stat, pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, cu prilejul organizării și executării lucrărilor ce decurg din prezentul Tratat, va fi reglementată de către Comisia mixtă de frontieră.

3. Membrii Comisiei mixte de frontieră, experților, personalului auxiliar și personalului grupelor mixte de lucru, pe timpul șederii pe teritoriul celeilalte Părți Contractante pentru executarea sarcinilor ce decurg din prezentul Tratat, li se garantează imunitatea personală și inviolabilitatea documentelor de serviciu aflate asupra lor.

4. Persoanele prevăzute la alineatul (1) din prezentul articol au dreptul să ia cu ele pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, cu scutire de taxe vamale sau de altă natură, materialele, instrumentele și alte mijloace necesare activităților specifice.

5. Părțile Contractante vor lua toate măsurile pentru ca activitatea membrilor Comisiei mixte de frontieră, experților, personalului auxiliar și a personalului grupelor mixte de lucru să se desfășoare în bune condiții.

Capitolul V

**Modul de folosire a apelor de frontieră, căilor ferate, șoselelor,
precum și a altor instalații de comunicații care traversează frontiera de stat**

Articolul 15

Părțile Contractante vor lua măsurile ce se impun pentru ca pe timpul folosirii apelor de frontieră să se respecte prevederile acestui Tratat și ale altor acorduri bilaterale și multilaterale în domeniu, la care sunt părți.

Articolul 16

1. Părțile Contractante se vor preocupa de întreținerea în stare corespunzătoare a apelor de frontieră și vor lua măsurile necesare pentru prevenirea distrugerii premeditate a malurilor acestora.

2. În scopul asigurării stabilității traseului frontierei de stat, albia apelor de frontieră nu poate fi modificată în mod unilateral.

3. În cazul în care, ca urmare a acțiunilor uneia din Părțile Contractante pe apele de frontieră, au fost deteriorate malurile sau modificată albia ori regimul de scurgere ale acestora, atunci acea Parte Contractantă este obligată să reconstituie malurile deteriorate și să readucă albia în poziția inițială.

4. Situația și direcția apelor curgătoare de frontieră trebuie, pe cât posibil, să rămână neschimbate. În acest scop, Părțile Contractante vor lua, de comun acord, măsurile necesare pentru îndepărtarea obstacolelor accidentale care ar putea provoca schimbarea albiei apelor de frontieră. Cheltuielile pentru efectuarea lucrărilor comune se împart în mod egal între Părțile Contractante, dacă acestea nu convin altfel.

5. În scopul prevenirii modificărilor albiei apelor de frontieră, malurile acestora trebuie să fie consolidate acolo unde autoritățile competente ale Părților Contractante, de comun acord, consideră necesar. Executarea acestor lucrări și suportarea cheltuielilor revin Părții Contractante căreia îi aparține malul.

Articolul 17

1. Pe apele de frontieră navigabile, navele celor două Părți Contractante au dreptul să navigheze fără restricții, pe șenalul navigabil principal, indiferent de traseul frontierei de stat pe acesta. Altor mijloace de navigație li se permite să navigheze pe apele de frontieră numai până la frontiera de stat și numai pe timpul zilei. Pe timp de noapte și în condiții de vizibilitate redusă acestea trebuie să fie acostate la malul propriu.

2. Timp de zi se consideră timpul care începe cu o jumătate de oră înainte de răsăritul soarelui și se termină cu o jumătate de oră după apusul soarelui.

3. Mijloacele de navigație ale uneia dintre Părțile Contractante pot să acosteze la malul apei celeilalte Părți Contractante în cazul în care se găsesc în pericol (calamitate, avarie etc.). Proprietarii acestor mijloace sunt obligați să informeze în cel mai scurt timp reprezentanții autorităților de frontieră sau locale ale Părții Contractante pe teritoriul căruia se găsesc și care le vor acorda ajutorul necesar.

4. Navigația în apele de frontieră a navelor militare ale celor două Părți Contractante se va efectua pe baza principiilor unanim admise în practica internațională și în conformitate cu legislația internă.

Articolul 18

1. Toate mijloacele de navigație care navighează în apele de frontieră ale Părților Contractante trebuie să aibă:

- navele - pavilioanele statelor proprii, denumirea sau numerele de înregistrare ale acestora;

- ambarcațiunile - pavilioanele de stat proprii sau simbolurile drapelelor de stat în pupă sau în provă și numere de înregistrare ale acestora.

2. Denumirile și numerele se înscriu cu culoare albă sau neagră și trebuie să fie clar vizibile de pe ambele maluri.

3. Pe timp de noapte, navele trebuie să-și semnalizeze prezența cu lumini de navigație.

Articolul 19

Modul de folosire a mijloacelor de navigație aparținând autorităților de frontieră, în apele de frontieră, precum și modul de cooperare pe timpul supravegherii frontierei de stat, se stabilesc de comun acord printr-un protocol de cooperare, la nivelul autorităților de frontieră ale celor două Părți Contractante.

Articolul 20

1. Problemele referitoare la construcția, repararea și exploatarea căilor de comunicație care traversează frontiera de stat, la înființarea unor noi puncte de trecere peste frontiera de stat, precum și la stabilirea culoarelor aeriene, constituie obiectul unor acorduri separate.

2. Datele și documentele referitoare la transportul materialelor necesare pentru executarea lucrărilor menționate la alineatul (1) din prezentul articol vor fi comunicate autorităților de frontieră ale celeilalte Părți Contractante în timp util.

Articolul 21

Părțile Contractante vor lua măsurile necesare pentru menținerea în stare corespunzătoare a sectoarelor de căi ferate, podurilor, construcțiilor hidrotehnice și căilor navigabile, în locurile unde acestea intersectează frontiera de stat.

Capitolul VI

Pescuitul, vânătoarea, silvicultura, exploatarea subsolului și protecția mediului la frontiera de stat

Articolul 22

1. Pescuitul în apele de frontieră este permis până la frontiera de stat, în conformitate cu legislația internă a fiecărei Părți Contractante.

2. Protecția și dezvoltarea pisciculturii în apele de frontieră vor fi reglementate printr-un acord separat.

Articolul 23

Vânătoarea este permisă până la frontiera de stat în conformitate cu legislația internă a fiecărei Părți Contractante. Împușcarea și urmărirea vânatului peste frontiera de stat sunt interzise.

Articolul 24

Dacă, din cauza unor fenomene naturale sau pe timpul tăierii pădurilor, copacii vor cădea peste frontiera de stat, autoritățile competente ale Părților Contractante se vor informa

reciproc în acest sens și vor lua măsuri pentru transportul acestora pe teritoriul acelei Părți Contractante de unde provin. În astfel de situații, transportul materialului lemnos peste frontiera de stat este scutit de taxe vamale sau de altă natură.

Articolul 25

Lucrările de prospectare și exploatare a subsolului se pot efectua, în condițiile prevăzute de legislația internă proprie, până la cel mult 20 de metri de frontiera de stat, dacă Părțile Contractante nu convin altfel.

Articolul 26

1. În cazul apariției unui incendiu în apropierea frontierei de stat, Partea Contractantă pe teritoriul căreia s-a produs acesta va lua toate măsurile pentru localizarea, stingerea, precum și limitarea extinderii incendiului peste frontiera de stat.

2. În cazul pericolului extinderii sau al producerii iminente a unui incendiu peste frontiera de stat autoritățile competente ale Părții Contractante pe teritoriul căreia s-a produs incendiul informează despre aceasta imediat autoritățile competente ale celeilalte Părți Contractante.

Articolul 27

Părțile Contractante vor lua măsurile necesare pentru protecția mediului, iar în cazul apariției pericolului de poluare, autoritățile lor competente se vor informa imediat în acest sens și vor lua măsurile necesare, în conformitate cu prevederile unui acord special în domeniu.

Capitolul VII

Cercetarea încălcărilor regimului frontierei de stat, structurile competente și regulile despăgubirii

Articolul 28

Autoritățile competente ale Părților Contractante vor lua, la frontiera de stat, toate măsurile necesare pentru prevenirea încălcării regimului frontierei de stat, îndepărtarea sau diminuarea efectelor urmărilor acestora și pentru limitarea pagubelor produse.

Articolul 29

1. Structurile teritoriale competente pentru supravegherea și controlul trecerii frontierei de stat, denumite în continuare „structuri teritoriale competente” cercetează și rezolvă încălcările regimului frontierei de stat.

2. La cercetările prevăzute în alineatul (1) din prezentul articol, la solicitarea structurilor teritoriale competente - în conformitate cu prevederile legislației fiecărei Părți Contractante - pot colabora și alte autorități.

3. Autoritățile centrale însărcinate cu supravegherea și controlul trecerii frontierei de stat ale Părților Contractante cercetează și rezolvă acele încălcări ale regimului frontierei de stat care nu au putut fi soluționate de structurile teritoriale competente.

4. Acele încălcări ale regimului frontierei de stat care nu au putut fi rezolvate de către autoritățile centrale ale Părților Contractante însărcinate cu supravegherea și controlul trecerii frontierei de stat vor fi soluționate pe cale diplomatică.

Articolul 30

1. Structurile teritoriale competente ale unei Părți Contractante vor informa, fără întârziere, structurile teritoriale competente ale celeilalte Părți Contractante despre încălcările regimului frontierei de stat de care au luat cunoștință.

2. Informarea va conține denumirea încălcării regimului frontierei de stat, locul, data producerii, împrejurările, probele, precum și propunerile pentru cercetarea în comun a împrejurărilor încălcării regimului frontierei de stat.

3. Structurile teritoriale competente pot cerceta în comun încălcările regimului frontierei de stat, la inițiativa oricăreia dintre ele.

4. ~~Structurile teritoriale competente ale Părților Contractante vor cerceta întotdeauna în comun următoarele încălcări ale regimului frontierei de stat:~~

- a) focul de armă peste frontiera de stat sau explozia cu efecte peste frontieră;
- b) încălcarea teritoriului cu armamentul;
- c) obligarea trecerii peste frontiera de stat;
- d) încălcarea intenționată a spațiului aerian;
- e) poluarea mediului;
- f) producerea de incendiu.

5. De asemenea, vor fi cercetate potrivit alineatului (4) din prezentul articol și acele încălcări prin care:

- a) s-a produs un deces sau o rănire gravă a unei persoane;
- b) s-a pus în pericol nemijlocit viața, integritatea corporală sau sănătatea unei persoane;
- c) s-au produs pagube materiale importante.

Articolul 31

1. Cu prilejul cercetării în comun a încălcării regimului frontierei de stat, se va încheia un proces-verbal, la care trebuie anexate și probele descoperite în timpul cercetării.

2. În timpul cercetării și rezolvării încălcărilor regimului frontierei de stat, structurile teritoriale competente pot efectua inspecții la fața locului, pot audia martori și experți, și pot iniția alte măsuri pentru clarificarea împrejurărilor în care s-a produs evenimentul, precum și pentru strângerea de probe, potrivit legislației Părții Contractante pe teritoriul căreia se efectuează cercetarea. Pentru evaluarea prejudiciilor, structurile teritoriale competente, în cursul cercetării în comun, aplică legislația Părții Contractante care a suferit prejudiciul.

3. Cercetarea în comun nu aduce atingere competențelor organelor judiciare, ale administrației de stat sau ale organelor cu drept de efectuare a altor proceduri ale Părților Contractante.

Articolul 32

1. În cursul executării sarcinilor stabilite de prezentul Tratat, personalul structurilor teritoriale competente, precum și alte persoane, în caz de necesitate, pot trece frontiera de stat pe baza documentelor de călătorie valabile conform dispozițiilor legale în vigoare privind regimul călătoriilor reciproce ale cetățenilor, prin punctele de trecere a frontierei de stat sau prin alte locuri stabilite. Structurile teritoriale competente se vor informa reciproc cu privire la locul și data trecerii frontierei de stat.

2. Persoanele menționate la alineatul (1) din prezentul articol, în cursul îndeplinirii sarcinilor stabilite de prezentul Tratat pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, nu pot fi lipsite de libertatea personală și au drept la portul uniformei lor, iar obiectele lor personale, documentele de serviciu, purtătorii tehnici de date și mijloacele lor de transport sunt scutite de taxe vamale sau de altă natură și sunt inviolabile. Obiectele enumerate pot fi introduse temporar pe teritoriul celeilalte Părți Contractante cu obligația de a fi înapoiate, iar controlul autovehiculelor se face fără îndeplinirea formalităților vamale.

3. Structurile teritoriale competente vor acorda ajutor persoanelor care contribuie la cercetarea încălcărilor regimului frontierei de stat pentru elucidarea cât mai rapidă a motivelor și înlăturarea urmărilor. La cerere, acestor persoane li se va pune la dispoziție gratuit, pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, mijloace de transport și cazare și li se va asigura contactul cu propriile lor autorități.

Articolul 33

1. Analiza aplicării prezentului Tratat se va face de conducătorii Serviciului Grăniceri, din partea Republicii Moldova, respectiv ai Inspectoratului General al Poliției de Frontieră Române, din partea României, în cadrul ședințelor de lucru anuale sau ori de câte ori este nevoie, alternativ pe teritoriul Părților Contractante.

2. Conducătorii autorităților nominalizate la alineatul (1) din prezentul articol se vor informa reciproc, în scris, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentului Tratat, cu privire la structurile lor teritoriale și centrale competente să cerceteze încălcările regimului frontierei de stat, prevăzute în articolul 29, alineatul (1) din prezentul Tratat.

3. Autoritățile prevăzute la alineatul (1) din prezentul articol pot încheia protocoale în vederea aplicării prezentului Tratat.

Capitolul VIII

Predarea-primirea persoanelor, animalelor domestice, a obiectelor și documentelor

Articolul 34

1. Persoanele care au trecut ilegal frontiera de stat vor fi predate, în cel mai scurt timp, structurilor teritoriale competente a celeilalte Părți Contractante prin al cărei sector de responsabilitate a avut loc trecerea.

2. Prevederile alineatului (1) din prezentul articol nu afectează aplicarea Acordului între Republica Moldova și Comunitatea Europeană privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, semnat la Bruxelles, la 10 octombrie 2007, și a Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind readmisia străinilor, semnat la București, la 27 iulie 2001.

3. Structurile teritoriale competente pot refuza predarea persoanelor prevăzute la alineatul (1) din prezentul articol, în măsura în care persoana în cauză:

- a) este cetățean al acelei Părți Contractante pe al cărei teritoriu a fost reținut;
- b) după trecerea frauduloasă a frontierei de stat, a săvârșit o altă infracțiune pe teritoriul Părți Contractante, incriminată de legislația acesteia.

4. Concomitent cu predarea persoanelor prevăzute, vor fi predate - cu luarea în considerare a legislațiilor interne ale Părților Contractante - acele obiecte, documente și înscrisuri care s-au aflat asupra lor și se poate dovedi că au fost aduse de pe teritoriul celeilalte Părți Contractante. În urma predării-primirii se întocmește un proces-verbal, în două exemplare.

5. Reprimirea persoanelor prevăzute la alineatul (1) din prezentul articol nu poate fi refuzată.

Articolul 35

1. Structurile teritoriale competente se vor informa reciproc cu privire la animalele domestice rătăcite peste frontiera de stat și vor lua măsurile necesare pentru găsirea acestora. Animalele domestice rătăcite trebuie predate, pe cât posibil, în apropierea locului descoperirii acestora - cu luarea în considerare a legislației fiecărei Părți Contractante.

2. La predarea animalelor domestice rătăcite peste frontiera de stat, a obiectelor și a documentelor ajunse pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, se va încheia un proces-verbal, în două exemplare, care trebuie să conțină cheltuielile făcute pentru întreținerea animalelor domestice rătăcite, asistența veterinară a acestora, sau pentru paza, transportul, formalitățile vamale și depozitarea obiectelor ajunse pe celălalt teritoriu, care trebuie stabilite potrivit legislației interne a Părții Contractante care realizează predarea.

3. Cheltuielile stabilite în alineatul (2) din prezentul articol vor fi suportate voluntar sau pe baza unei hotărâri judecătorești de proprietarul animalului domestic rătăcit ori al obiectului sau documentului ajuns pe teritoriul celeilalte Părți Contractante.

4. Nu pot fi pretinse despăgubiri pentru animalele domestice rătăcite sau obiectele ajunse pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, în măsura în care căutarea acestora nu a dus la un rezultat.

5. Nu se vor aplica dispozițiile alineatelor (1) și (2) din prezentul articol dacă rătăcirea animalelor domestice este sesizată imediat, nu s-a produs o pagubă și înapoierea acestora, pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, poate fi efectuată imediat.

Capitolul IX Dispoziții finale

Articolul 36

1. Dispozițiile prezentului Tratat nu afectează drepturile și obligațiile Părților Contractante rezultate din tratatele internaționale bilaterale și multilaterale la care acestea sunt parte și nici obligațiile României care decurg din calitatea sa de membru al Uniunii Europene.

2. Orice divergență care poate apărea în legătură cu interpretarea sau aplicarea prevederilor prezentului Tratat va fi soluționată pe cale diplomatică.

Articolul 37

1. Presentul Tratat va fi supus ratificării potrivit legislației interne a fiecărei Părți Contractante și va intra în vigoare la data primirii ultimei notificări prin care Părțile Contractante se vor informa reciproc, pe cale diplomatică, despre îndeplinirea procedurilor legale interne.

2. Presentul Tratat poate fi amendat prin acordul Părților Contractante. Amendamentele vor intra în vigoare în conformitate cu prevederile alineatului (1) din prezentul articol.

Articolul 38

1. Presentul Tratat se încheie pe o perioadă nelimitată.
2. Presentul Tratat va fi înregistrat la Secretariatul Organizației Națiunilor Unite, în conformitate cu art. 102 al Cartei Organizației Națiunilor Unite.

Semnat la București, la 8 noiembrie 2010 în două exemplare originale.

PENTRU
REPUBLICA MOLDOVA

PENTRU
ROMÂNIA

